

ఆ తర్వాత అర్జునుడి చేతిలో హతమయ్యాడు. అలా గొప్పవాళ్ళ పురోభివృద్ధికి అల్పుడెవడైనా అడ్డుపడితే అతణ్ణి సైంధవుడు అనడం ఆనవాయితీగా మారింది.”

విశ్వు మాత్రమే కాదు ఉపాధ్యాయ గారూ అవాక్కయిపోయారు కృషి చెప్పింది విని - పెరిగింది ఎక్కడైనా ఏ వాతావరణంలోనైనా గాని ఇక్కడి సంస్కృతి గురించి కృషి మరిచిపోకపోవడం ఒక్కటే కాదు - ఒక సాధనలా విషయాన్ని క్షుణ్ణంగా శోధించడాన్ని అలవాటుగా మార్చుకుంది ఇప్పటికూడా-

మృదువుగా నవ్వారాయన “సో. . . సమస్యల సైంధవుల్ని నెగ్గుకురావాలీ అంటే క్రియేటివిటీ వుంటే చాలంటావు.”

“యస్ గ్రాండ్ పా. . .” విశ్వనాథ్ వేపు చూసింది. ఇప్పుడు ఆమె టార్గెట్ విశ్వు మాత్రమే- “క్రియేటివిటీ పట్టుదలకీ కారణమౌతుంది. ఆ పట్టుదల ఆలోచనా శక్తిని పెంచుతుంది - ఆ శక్తి పైకి దూసుకొచ్చే చీకటిని ఓడించే విద్యుచ్ఛక్తి ఉనికిని కనుక్కోటానికి, మనిషి పురోభివృద్ధికి, సైంధవులని కడతేర్చే మారణస్త్రాలని తయారుచేయడానికి, మొత్తం చరిత్ర పరిణామానికి మూలమౌతుంది. దాన్నే కృషి అంటారు.”

చురుక్కుమందేమో వెంటనే జోక్యం చేసుకున్నాడు విశ్వు “కృషి ఒక్కటే చాలదు మిస్ కృషి. . . దీక్ష కావాలి. . . దీక్షంటే మొండితనం కాదు”

“దీక్ష కావాల్సింది తపోభంగం కాకూడదనుకునే ఋషులకి మిస్టర్ విశ్వు. . . భంగపడుతున్నా ముందుకెళ్ళే ప్రాక్టికాలిటీకి అవసరం మొండితనమే.”

“అది రిస్క్ తీసుకోవడం అవుతుంది” తన చర్యని సమర్థించుకోబోయాడు విశ్వు.

“ప్రపంచంలో అత్యధికంగా అమ్ముడుపోతున్న పాప్ కార్న్ కంపెనీ అధిపతి ఓర్వెల్ రెడెన్ బీచర్ తన జీవితాన్ని ప్రారంభించింది ఓ మామూలు సేల్స్ మెన్ గా - ఆదిలో అంతా అతణ్ణి అవమానించారు. పాప్ కార్న్ తో వ్యాపారం చూసి రిస్క్ తీసుకుంటున్నావని ఎగతాళి చేశారు. అయినా మొండితనంతో సాధించాడు. ఇప్పుడు రెడెన్ బీచర్ స్లోగన్ “ఒక్కటే నన్ను ప్రోత్సహించి పైకి తెచ్చింది. ఆనాడు నన్ను నిరుత్సాహపరిచిన వ్యక్తుల స్ఫూర్తి!” అలాగే కాలేజీ నుంచి సస్పెండ్ అయ్యాక టెక్సాస్ ఆయిల్ ఫీల్డ్ లో అడుగుపెట్టి వ్యక్తిగతంగా ఆయిల్ ఎక్స్ ప్లోరేషన్ కి సిద్ధపడ్డ ‘డ్యూక్ రడ్ మన్’ పదకొండు సంవత్సరాల సుదీర్ఘకాలం ఓడిపోయాక చివరికి నూనె నిక్షేపాన్ని సాధించాడు. మొండి పట్టుదలతో రెండు వందల ఇరవై మిలియన్ డాలర్ల ఆస్తికి అధిపతి అయ్యాడు. అతణ్ణి స్లోగన్ “నా గెలుపులో ఎక్కువ శాతం నన్ను ప్రోత్సహించింది నేను పొందిన వైఫల్యాలే ” అన్నది. “సో. . .” క్షణం ఆగి అంది. “అమెరికాకి చెందిన ఈ ఇద్దరు ప్రముఖులు ఎదిగింది సమస్యల నుంచి రిస్కుల నుంచి మొండితనం నుంచీ - ఇక్కడ మొండితనం అనే పదాన్ని నేను ఎందుకు వాడాల్సి వచ్చింది అంటే ఓటమి ఎదురైతే ప్రతిసారీ వాళ్ళు వెనుకడుగు వేయకుండా మొండితనంతోనే ముందుకు దూసుకుపోయారు కాబట్టి”

“మీ ఆర్గ్యుమెంట్‌ని నేను అంగీకరించలేక పోతున్నాను మీస్ కృషి” ఆమె ఆలోచనా విధానం తప్పని నిరూపించడమే తన ధ్యేయం అన్నట్టుగా చెప్పాడు విశ్వు “మీరు చెప్పింది అన్ని రంగాలకీ వర్తించదు. పాట పాడలేని వాడు ఎంత మొండిగా కృషి చేసినా సంగీత విద్వాంసుడు కాలేడు.”

“అసలు పాటే పాడలేనివాడు సంగీత విద్వాంసుడు కావాలనుకోడు మిస్టర్ విశ్వనాథ్. మరో వ్యాపకం అంటే, తన అభిరుచికి అనుకూలమైన మరో వ్యవహారం వేపు మొగ్గు చూపిస్తాడు. లేదూ మొండిగా సంగీత విద్వాంసుడిని మాత్రమే కావాలి అనుకుంటే ప్రారంభం దగ్గరే అంతమైపోతాడు.

“అంటే మొండితనం ఒక్కటే ఏదన్నా సాధించడానికి సరిపోదనేగా” కంక్లూడ్ చేశాడు విశ్వు కృషిని ఖండిస్తున్నట్టుగా “యస్ మీస్ కృషి . . . మనిషి ఒక గమ్యాన్ని చేరాలి అంటే కావాల్సింది ముందు సంకల్పం. తర్వాత దానికోసం ప్రణాళిక. ఆ తర్వాత సాధించింది నిలుపుకోటానికి నిర్విరామ పోరాటం. . . ఈ పోరాటం అన్నది ఓ స్థాయికి చేరిన సంగీత విద్వాంసుడు రోజూ చేయాల్సిన సాధనలాంటిది. **IF YOU MISS ONE DAY PRACTICE YOU NOTICE THE DIFFERENCE. IF YOU MISS TWO DAYS OF PRACTICE, THE CRITICS NOTICE THE DIFERENCE, IF YOU MISS THREE DAYS OF PRACTICE THE AUDIENCE NOTICES THE DIFFERECE.** ఇది కేవలం సంగీతానికే కాదు, మనిషి జీవితంలో ప్రతి ప్రక్రియకీ వర్తిస్తుంది.”

తెలివిగల యిద్దరు వ్యక్తుల మధ్య సాగుతున్న ఆ చర్చ ఉత్సాహాన్ని కలిగించిందో లేక వారి చర్చల్లో జోక్యం చేసుకోకూడదనుకున్నారో ఉపాధ్యాయ నెమ్మదిగా లేచి వెళ్ళిపోయారు.... ఆ గదిలో తన ముందు అణుకువగా నిలబడటం మాత్రమే తెలిసిన విశ్వు యిప్పుడు క్రమంగా ఆ యింటిలోని ఓ వ్యక్తిలా కృషితో మాట్లాడం ఆయనకీ ఆనందంగా వుంది. . . విశ్వు ఉనికిని భరించలేనట్టుండే కృషి సైతం విశ్వుని తనతో బాటు ఓ మేధావిగా అంగీకరించడం ఆయన కోరుకుంటున్నదే. ఇక్కడకూడా వ్యాపార బంధంలాగే ఆలోచించారు తప్ప అంతకుమించి స్నేహాన్ని ఆయన ఆశించలేదు... ఆశించరుకూడా. . . తన సామ్రాజ్య విస్తరణలో కొందరు విశ్వనాథ్‌లు తనకు అండగా వుండటాన్ని ఆయన కోరుకుంటున్నారు. అంతే. . .

ఉపాధ్యాయగారు వెళ్ళాక విశ్వు కూడా తన గదివేపు నడవబోతుంటే పిలిచింది కృషి “ఆగు”

నిశ్చలంగా చూశాడు విశ్వు “తెలివైనదానివి కృషి. . .మొత్తానికి మీ గ్రాండ్‌పాకి ఫోటోలు చూపించే అవసరాన్ని తప్పించావు”

కృషి విశిషింపబడినదిగా వున్నప్పుడు “గొప్ప జీవితాని ఇవ్వబోలు”

స్మృతుల జీవన భృతిలో రాలిపోతేనేం అనిపించింది. నీలోని ప్రభాత కోమలత్వాన్ని ఆస్వాదిస్తూ నిన్ను తాకే ప్రత్యూష పవనాన్నై యోగసిద్ధిని పొందాలనీ మనసు తొందరపడింది. నఖశిఖ పర్యంతం తక్షకుడిలా కాటు వేయడం నాకు కష్టం కాదు కృషి. అప్పటి అవకాశం నాది - అయినా నిగ్రహించుకున్నాను ఎందుకో తెలుసా - నువ్వు తరుణీవీ వైతరణీవీ అన్న ఆలోచన నా మనసు మైదానంలో అలవోకగా మెదిలిన సజీవ స్వప్న లావణ్య శాఖవని.”

“స్టాపిట్” అరిచింది యిక వినలేనట్టుగా - అది మోదమో ఉన్మాదమో ఆమెకే తెలీదు కాని ఇప్పటి మానసిక స్థితిలో అతడి భావుకత భరింపశక్యం కానిదైంది. “ఐ హేట్యూ.”

“సహజమే. . .” విశ్చులో ఇందాకటి లాలిత్యం లేదు.

“ఉర్ధ్వోష్ణమున పుట్టుమచ్చగల అమ్మాయి మంచి వంశంలో జనించి మంచి కీర్తి ప్రతిష్టలు పొందడమేగాక ఇలా స్వాతిశయాన్ని ప్రదర్శిస్తుంది. అయితే పెళ్ళి అయ్యాక ఇటువంటి మాటలకి అద్భుతంగా స్పందిస్తూ మృష్టాన్న భోజనాలతో భర్తకి ఆనందాన్ని పరుపుపై అమితమైన సుఖాన్నీ ఇస్తుంది అని చెబుతుంది పుట్టుమచ్చల శాస్త్రం. . . ఇంతేకాక ఈ ఉర్ధ్వోష్ణమున పుట్టు మచ్చగల అమ్మాయి-”

ఆమె తనను తాను మరిచినట్టు అమాంతం విశ్చు షర్టు కాలరు పట్టుకుంది. అసలు కృషిలాంటి అమ్మాయి అలాంటి సాహసం చేయగలదని విశ్చు సైతం వూహించలేకపోయాడు.

“చెప్ప. . . ఉర్ధ్వోష్ణము అంటే. . .” సీరియస్గా అడిగింది. “ఎక్కడ . . . ఏ ప్లేసది. . .”

విశ్చు మొహంలోని చిలిపితనం ఆమెనెంత ఉద్రేకపరిచిందీ అంటే యించుమించు కుదిపేసింది “చెప్పమంటున్నది నిన్నే”

“ఇందాక సైంధవుడి గురించి వివరంగా చెప్పేసి నీకున్న పరిజ్ఞానాన్ని నీ తాత ముందు ఏకరుపెట్టావ్... ఆ పదానికి అర్థం తెలియక పోవడమేమిటి. . . అది నగ్నంగా వుండే ప్రాంతం..... వెళ్ళిచూసుకో. . .”

“య్యూ. . .” ఉక్రోషంతో గోడకి నెట్టి విశ్చు చెంపలు పగలగొట్టేదే. అదిగో అప్పుడు చూసింది ద్వారం దాటి వస్తున్న నౌకరుని. అంతే విడిచిపెట్టింది.

ఆ తర్వాత ఆమె ఇంటిలో ఉండలేక పోయింది. అతడితో మాట్లాడుతుంటే చికాగ్గా వుందో అతడి ప్రవర్తన చికకు కలిగిస్తూందో స్పష్టంగా తోచడం లేదు. . . డాక్టర్ మహాంతిని కలుసుకోవాలనుకుంది. అతడి గురించి అతని తండ్రి మరణం గురించి వివరంగా తెలుసుకోవటానికి ఆయన్ని మించి మరోదారి లేదు.

కారులో వెళుతూ సైతం అనుకుంది.

ఉర్ధ్వోష్ణమూ అంటే ఏమిటి. . .పైగా ఆ భాగమంతా నగ్నంగా వుంటుందంటా డేమిటి. . .

0 0 0

“ఆశ్చర్యంగా వుంది కృషి- విశ్చు మోహన్గాంధీ కొడుకంటే నమ్మలేక పోతున్నాను”

నిశ్చయంగా అన్నాడు డాక్టర్ మహాంతి

“నాక్కూడా తెలిసింది ఈ రోజు ఆశ్రమానికి వెళ్ళాకనే అంకుల్ చైతన్యానందగారు విశ్వు కుటుంబం గురించి చెప్పింది విన్నాక నా అనుమానం నిజమనిపించింది” క్షణం ఆగి అంది కృషి “చెప్పండి అంకుల్. మోహన్ గాంధీ ఎలా చనిపోయాడు”

చాలా సేపటిదాకా నిశ్శబ్దంగా వుండిపోయాడు డాక్టర్ మహాంతి. . . ఉపాధ్యాయ కుటుంబానికి ఆత్మీయుడైన మహాంతి కళ్ళలో చెప్పాలా వద్దా అన్న సందిగ్ధత. . .

“ప్రత్యేకించి మిమ్మల్ని అడగడంలో నా ఉద్దేశ్యం నిజం మీకు మాత్రమే తెలిసి వుంటుందన్న నమ్మకం అంకుల్ . . . కేవలం మీ వెర్షన్ ఆధారంగా మోహన్ గాంధీ హత్యలో గ్రాండ్ పా ప్రమేయం ఎంతవరకున్నదీ తెలుసుకోవాలనుకుంటున్నాను”

విభ్రమంగా చూశాడు డాక్టర్ మహాంతి “హత్య జరిగిన మాట నిజం కృషి. కాని దానికి మీతాతయ్య బాధ్యుడు కాదు. ఎందుకంటే తన సామ్రాజ్య విస్తరణకి మీ తాతయ్య తన వాళ్ళని వదులుకోగలడేమో కాని హత్యలు చేయించి అడ్డుతొలగించుకునేటంత రాక్షసుడు కాడు.”

నిర్వేదంగా నవ్వింది కృషి “హత్యలు చేయించడం అంటే ఆయుధాల్ని ఉపయోగించి చంపమనడమొక్కటే కాదంకుల్. చావటానికి అనుకూలమయిన పరిస్థితుల్ని సృష్టించడమూ హత్య చేయడమే అవుతుంది.”

“కౌశిక్ ని దృష్టిలో పెట్టుకుని నువ్వీలా మాట్లాడుతున్నావనుకుంటాను.”

“యస్” కృషి కళ్ళలో జివ్వన నీళ్ళు తిరిగాయి. “నేను కోరుకున్న కౌశిక్ చావుకి కారణమైన ప్రమాదం గ్రాండ్ పా సృషించింది కాదు. కాని గ్రాండ్ పా ఇచ్చిన షాక్ కౌశిక్ ని జీవచ్ఛవంగా మార్చేసింది. చావులాంటి బ్రతుకునుంచి చావడం దాకా తరిమింది. డబ్బు, ప్రతిష్ఠ, అంతస్తులు యివేగా గ్రాండ్ పా ఆరాధించేది. ఎప్పుడో రెండున్నర దశాబ్దాల క్రితం తన చెల్లెలు ఓ సామాన్యుణ్ణి ప్రేమించినందుకు యింటినుంచి బయటకి సాగనంపటానికి గాని ఆ తర్వాత ఆమె కేన్సరుతో ప్రాణాలు కోల్పోయే స్థితిలో ఉందని తెలిసి సహాయం చేయటానికి తిరస్కరించి ఆమె చావుకి కారణం కావటానికి కారణం ఈ అంతస్తుల వ్యామోహమేగా. . . అంతే అంకుల్. ఈ రోజు మోహన్ గాంధీ చావుకీ యించుమించు అలాంటి కారణం ఒకటి వుండి వుండాలి. లేకపోతే మా కుటుంబాన్ని నాశనం చేయడానికి విశ్వు అనే ఓ వ్యక్తి యింటిలో అడుగుపెట్టేవాడు కాదు. . .”